

Ekonomikas ministrija

Grozījumi Būvniecības likumā (VSS-698)

Andris Lazarevs, Būvniecības politikas departamenta direktores vietnieks

20.03.2019., Rīga

Būvvaldes kompetence

Būvvalde:

- nodrošina būvniecības administratīvā procesa tiesiskumu, tai skaitā veic būvdarbu administratīvo prasību kontroli un pieņem būves ekspluatācijā;
- sniedz konsultācijas par būvniecības administratīvā procesa kārtību un ziņas par teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumiem;
- informē par būvniecības procesa tiesisko pamatojumu un sniedz ziņas par pašvaldības administratīvajā teritorijā esošajām vai paredzētajām būvēm.

Būvvaldes kompetence

Būvvaldes kompetencē ir šāda būvniecības principa un tehnisko prasību pārbaude un kontrole:

- arhitektoniskās kvalitātes princips, ciktāl tas attiecas uz būves iekļaušanos ainavā un pilsētvidē, ~~ņemot vērā ekonomiskos un citus aspektus;~~
- ~~vides pieejamības prasības;~~
- pašvaldības teritorijas plānojumā, lokālplānojumā (ja tāds ir izstrādāts) un detālplānojumā (ja tas nepieciešams saskaņā ar normatīvajiem aktiem) noteiktās prasības;
- normatīvajos aktos noteiktās būves novietojuma ~~un insolācijas~~ prasības.

Būvvaldes kompetence

- Izskatot būvprojektēšanas dokumentāciju, būvvalde vērtē un pārbauda būvniecības ieceres atbilstību normatīvo aktu prasībām, ievērojot noteikto kompetenci būvniecības principu un tehnisko prasību jomā;
- Būvdarbu laikā būvvalde pārbauda būves atbilstību būvprojektēšanas dokumentācijā saskaņotajam apjomam un novietojumam, speciālajos būvnoteikumos noteiktās būvdarbu veikšanas dokumentācijas esamību, kā arī būvizstrādājumu atbilstību apliecinošo dokumentu esamību un to atbilstību normatīvo aktu prasībām, ciktāl tas aptver dokumenta formu un saturu, un vērtē konservācijas vai iepriekšējā stāvokļa atjaunošanas nepieciešamību, ievērojot noteikto kompetenci būvniecības principu un tehnisko prasību jomā;
- Pieņemot būvi ekspluatācijā, būvvalde pārbauda atbilstību būvatļaujā ietvertajiem nosacījumiem (ciktāl tie jau nav pārbaudīti), būves atbilstību būvprojektēšanas dokumentācijā saskaņotajam apjomam un novietojumam, un speciālos būvnoteikumos noteikto dokumentu, tai skaitā pozitīvu atzinumu (ja tādi nepieciešami saskaņā ar normatīvajiem aktiem), esamību, ievērojot noteikto kompetenci būvniecības principu un tehnisko prasību jomā.

Būvvaldes kompetence (izslēgtais regulējums)

Šaubu gadījumā par būvprojektēšanas dokumentācijas iespējamo atbilstību būvniecības principiem vai normatīvo aktu tehniskajām prasībām, ārpus noteiktās kompetences, būvvalde par to informē būvniecības ierosinātāju, būvprojektēšanas veicēju, atbilstošo valsts vai pašvaldības institūciju un atbilstošo kompetences pārbaudes iestādi. Esot šaubām par būvprojektēšanas dokumentācijas atbilstību mehāniskās stiprības vai stabilitātes, ugunsdrošības vai lietošanas drošības prasībām, būvvalde var lemt par pienākumu būvniecības ierosinātajam iesniegt būvvaldē būvprojektēšanas dokumentācijas būvekspertīzi (izņemot gadījumu, ja būvprojektēšanas dokumentācijas būvekspertīze jau ir veikta). Ja būvvalde nav pieņēmusi lēmumu par pienākumu būvniecības ierosinātajam iesniegt būvvaldē būvprojektēšanas dokumentācijas būvekspertīzi (izņemot gadījumu, ja būvprojektēšanas dokumentācijas būvekspertīze jau ir veikta), šaubas par būvprojektēšanas dokumentācijas iespējamo atbilstību būvniecības principiem vai normatīvo aktu tehniskajām prasībām, ārpus noteiktās būvvaldes kompetences, nav pamats, lai būvvalde atteiktu akceptēt būvniecības ieceri vai izdod būvatļauju, kā arī nav pamats, lai būvvalde atteiktu izdarīt atzīmi būvatļaujā par tajā ietvertu projektēšanas nosacījumu izpildi.

Būvvaldes kompetence

- Būvvaldei (pamatojoties uz valsts vai pašvaldības institūcijas vai kompetences pārbaudes iestādes lēmumu, ar kuru konstatēta būvprojektēšanas dokumentācijas neatbilstība būvniecības principiem vai normatīvo aktu tehniskajām prasībām) ir tiesības atcelt būvniecības ieceres akceptu vai atzīmi būvatļaujā par tajā ietverto nosacījumu izpildi, vai uzdot būvniecības ierosinātajam novērst konstatētās neatbilstības;
- Šaubu gadījumā par būves vai tās daļas atbilstību mehāniskās stiprības vai stabilitātes prasībām, būvinspektoram ir tiesības apturēt būves vai tās daļas būvdarbus. Šajā gadījumā būvdarbus var turpināt pēc neatbilstības novēršanas vai pozitīvas būves vai tās daļas tehniskās apsekošanas atzinuma iesniegšanas būvvaldē. Neatbilstības novēršanas gadījumā būvinspektors piecu darbdienu laikā, skaitot no informācijas saņemšanas par neatbilstību novēršanu, sagatavo atkārtotu atzinumu par būves pārbaudi, kurā norāda, ka šaubas par būves vai tās daļas atbilstību mehāniskās stiprības vai stabilitātes prasībām vairs nepastāv.

Būvniecības procesa dalībnieku atbildība:

- Būvniecības procesa dalībnieki un būvspeciālisti paļaujas, ka citi būvniecības procesa dalībnieki un būvspeciālisti pilda viņiem noteiktos pienākumus, un rīkojas tādējādi, lai netiktu nodarīts kaitējums personu dzīvībai, veselībai, īpašumam vai videi. Ja būvniecības jomas normatīvajos aktos vai līgumā ir noteikts, ka būvniecības procesa dalībniekam vai būvspeciālistam ir pienākums uzraudzīt vai pārbaudīt cita būvniecības procesa dalībnieka vai būvspeciālista veikto darbu vai tā rezultātu, tad, ciktāl tas ir noteikts būvniecības jomas normatīvajos aktos vai līgumā, viņš nav tiesīgs paļauties, ka citi būvniecības procesa dalībnieki un būvspeciālisti pilda viņiem noteiktos pienākumus;
- Būvniecības procesa dalībnieku būvniecības procesa ietvaros sniegtie saskaņojumi neatbrīvo citus būvniecības procesa dalībniekus no tiem normatīvajos aktos noteiktās atbildības;
- Par patvaļīgas būvniecības seku novēršanu atbild būvniecības ierosinātājs, bet, ja tāds nav zināms, – zemes gabala īpašnieks vai, ja tāda nav, – tiesiskais valdītājs, ja šādi būvdarbi veikti būvē, tad – būves īpašnieks vai, ja tāda nav, – tiesiskais valdītājs.

Būvniecības procesa dalībnieku atbildība (būvniecības ierosinātājs):

- Būvniecības ierosinātājs piesaista būvprojektēšanas dokumentācijas izstrādei un īstenošanai normatīvajiem aktiem atbilstošus būvspeciālistu vai būvkomersantu (izņemot speciālajos būvnoteikumos noteiktajos gadījumos), kā arī sniedz viņiem informāciju par paredzētās būves lietotāja prasībām;
- Būvniecības ierosinātājs nav tiesīgs pilnvarot būvprojektēšanas veicēju izraudzīties būvekspertīzes veicēju vai slēgt līgumu par būvekspertīzi obligātās būvprojekta būvekspertīzes gadījumā;
- Būvniecības ierosinātājs nav tiesīgs pilnvarot būvdarbu veicēju izraudzīties būvuzraudzības veicēju vai slēgt līgumu par būvuzraudzības pakalpojuma sniegšanu;
- Speciālajos būvnoteikumos noteiktajos gadījumos būvniecības ierosinātājs var būt būvētājs, uzņemoties būvdarbu veicēja pienākumus un atbildību. Ja būvniecības ierosinātājs ir būvētājs, būvuzraudzība nav nepieciešama.

Būvniecības procesa dalībnieku atbildība (būvprojektēšanas veicējs):

- Būvprojektēšanas veicējs nodrošina būvprojektēšanas dokumentācijas atbilstību būvniecības ierosinātāja un normatīvo aktu prasībām, kā arī būvprojektēšanas dokumentācijas atbilstību piemērojamajos standartos noteiktajām prasībām un tajā ietvertās informācijas savstarpējo atbilstību. Būvprojektēšanas veicējs ir atbildīgs par to, ka viņa rīcībā ir pietiekoša informācija, lai veiktu projektēšanu, kā arī ir atbildīgs par apakšuzņēmēja veiktajiem darbiem un to kvalitātes kontroli. Būvprojektēšanas veicēju var mainīt saskaņā ar vispārīgajiem būvnoteikumiem;
- Autoruzraudzības veicējs atbild par citiem būvniecības procesa dalībniekiem doto norādījumu saturu un saskaņoto būvniecības dokumentu atbilstību būvprojektēšanas dokumentācijai. Ja autoruzraudzības ietvaros tiek veiktas izmaiņas būvprojektēšanas dokumentācijā, autoruzraudzības veicējam ir arī būvprojektēšanas veicēja pienākumi un atbildība;
- Atbild par katru savu neuzmanību (rupju un vieglu).

Būvniecības procesa dalībnieku atbildība (būvdarbu veicējs):

- Būvdarbu veicējs nodrošina būvdarbu rezultātā tapušās būves vai tās daļas atbilstību būvprojektēšanas dokumentācijai, kā arī atbild par būvdarbu kvalitāti un atbilstošu būvizstrādājumu un to iestrādes tehnoloģiju izmantošanu. Būvdarbu kvalitāte nedrīkst būt zemāka par būvnormatīvos un citos normatīvajos aktos, piemērojamajos standartos un būvdarbu līgumā noteiktajiem būvdarbu kvalitātes rādītājiem. Būvdarbu veicējs ir atbildīgs par apakšuzņēmēja veiktajiem būvdarbiem un to kvalitātes kontroli;
- Atbild par katru savu neuzmanību (rupju un vieglu).

Būvniecības procesa dalībnieku atbildība (būvuzraudzības veicējs):

- Būvuzraudzības veicējs nodrošina būvniecības ierosinātāja likumīgo interešu pārstāvību būvdarbu procesā, tai skaitā visa būvdarbu procesa uzraudzību kopumā un ikviena būvuzraudzības plānā noteiktā posma kontroli, saskaņā ar vispārīgajiem būvnoteikumiem un noslēgto līgumu;
- Atbild par katru savu neuzmanību (rupju un vieglu).

Būvniecības procesa dalībnieku atbildība (būvekspertīzes veicējs):

- Būvekspertīzes veicējs atbild par ekspertīzes atzinuma saturu un tajā ietverto secinājumu pamatotību ekspertīzes uzdevuma ietvaros;
- Atbild par katru savu neuzmanību (rupju un vieglu).

Būvspeciālista profesionālie pienākumi un atbildība:

- Būvspeciālistu profesionālos pienākumus nosaka vispārīgie un speciālie būvnoteikumi, citi normatīvie akti un noslēgtie līgumi;
- Būvspeciālistam par viņam noteikto profesionālo pienākumu nepildīšanu piemēro atbildību kā fiziskajai personai, izņemot jebkādu civiltiesisko atbildību, ja būvspeciālists savus pienākumus ir pildījis juridiskas personas vārdā vai personas, kura veic komercdarbību būvniecības jomā, bet nav juridiskā vai fiziskā persona, vārdā. Šādā gadījumā civiltiesiskā atbildība iestājas juridiskajai personai vai personai, kura veic komercdarbību būvniecības jomā, bet nav juridiskā vai fiziskā persona.

Klusēšana – piekrišana:

Būvnoteikumos noteiktajos gadījumos, ja

- būvvalde vai institūciju, kura pilda būvvaldes funkcijas, nav normatīvajos aktos noteiktajos termiņos pieņēmusi lēmumu vai veikusi atzīmi, tad uzskatāms, ka būvvalde ir pieņēmusi labvēlīgu lēmumu vai atzīme ir veikta saskaņā ar būvniecības ierosinātāja sniegto informāciju;
- citas valsts vai pašvaldību institūcijas nav normatīvajos aktos noteiktajos termiņos pieņēmušas lēmumu par būvprojektēšanas dokumentācijas saskaņošanu vai izdevušas normatīvajos aktos noteiktās atļaujas būvprojektēšanas dokumentācijas realizācijai, tad uzskatāms, ka šīs institūcijas ir saskaņojušas būvprojektēšanas dokumentāciju un nepieciešamās atļaujas ir izdotas saskaņā ar būvniecības ierosinātāja sniegto informāciju;
- inženiertīklu īpašnieks vispārīgos būvnoteikumos noteiktajā termiņā nav atteicis būvniecības ieceres dokumentācijas saskaņošanu par viņa inženiertīkla šķērsošanu vai būvdarbu veikšanu viņa inženierbūves aizsargjoslā (izņemot pieslēgšanās vai atslēgšanās gadījumā no viņa inženiertīkla), tad uzskatāms, ka inženiertīkla īpašnieks ir saskaņojis būvprojektēšanas dokumentāciju.

Ekonomikas ministrija

Paldies!